ENİS BEHİÇ MALMÖ

Generallerin İşkence Merkezi: Diyarbakır Cezaevi'nin Karanlık Günleri

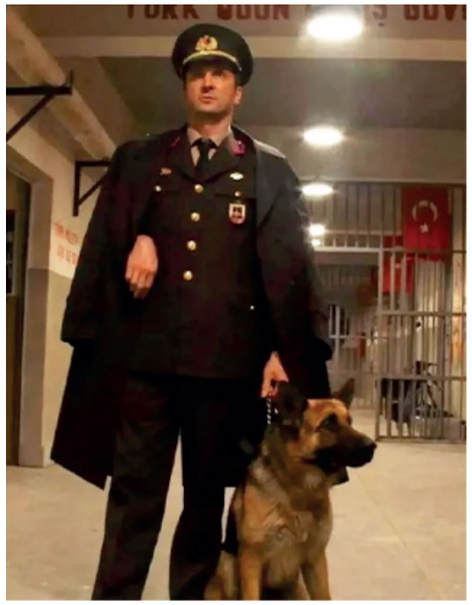
Generallerin Kürt Avcısı “Burada Allah yok, Peygamber izinde’

Binbaşı Esat Oktay Yıldıran, mahkumlar arasında “Kürt Avcısı” olarak anılıyordu. Yanında her zaman “Co” adını verdiği Alman çoban köpeği vardı. Bir gün koğuşa girdiğinde, mahkumları köpeğe selam vermek için sıraya dizdi. “Co’yu selamlayın, o sizden daha değerli!” diye bağırdı. Mehmet, bu aşağılamaya dayanamayıp kafasını çevirdiğinde, Esat Oktay’ın emriyle diğer mahkumlar tarafından dövülmeye zorlandı. “Ya o döver, ya siz döversiniz. Seçim sizin,” diyordu gardiyan.

Gece yarısı, Diyarbakır’ın soğuk duvarları arasında, 5 Nolu Askeri Cezaevi’nin demir kapıları bir kez daha gıcırdadı. Yirmi dört yaşındaki Mehmet, gözleri bağlı, ellerinde kelepçelerle içeri sürükleniyordu. Daha kapıdan girer girmez kulaklarında çınlayan çığlıklar, onu bekleyen karanlık günlerin habercisiydi.

“Hoş geldin terörist!” diye bağırdı gardiyan, yüzünde sadistçe bir gülümsemeyle. “Buradan insan olarak çıkamazsın

Mehmet’in ***“hoş geldin dayağı”*** tam üç saat sürdü. Sekiz gardiyan sırayla coplarla, kalaslarla, tekmelerle ona saldırdı. Baygınlık geçirdiğinde üzerine soğuk su dökerek uyandırıyor, işkenceye devam ediyorlardı. Kanlar içinde 40 kişilik koğuşa atıldığında, diğer mahkumlar sessizce ona baktı. Gözlerinde aynı acıyı görebiliyordu - hepsi bu ***“karşılama töreninden”*** geçmişti.

Esat Oktay Yıldıran: İşkencenin Simgesi

Diyarbakır Cezaevi’ndeki vahşetin baş sorumlusu ve uygulayıcısı, Binbaşı Esat Oktay Yıldıran’dı. 1949 yılında Çanakkale’de doğan Yıldıran, 1980 darbesi sonrası Diyarbakır Cezaevi’nin komutanlığına getirilmişti. Özel olarak işkence teknikleri konusunda eğitim aldığı söyleniyordu. Amerika’daki Guantanamo ve Güney Amerika’daki diktatörlük dönemlerinde kullanılan işkence yöntemlerini Diyarbakır’da sistematik hale getirmişti.

Esat Oktay, siyah üniforma ve siyah botuyla tanınırdı. Cezaevinde bir kral gibi dolaşır, mahkumlar için ***“terörist haşerat”*** ifadesini kullanırdı. Yanından hiç ayırmadığı ***“Co”*** adlı Alman çoban köpeği, onun korku imparatorluğunun sembolüydü. Mahkumları köpeğine selam vermek zorunda bırakır, itaat etmeyenleri köpeğe saldırtırdı.

“Burada Allah yok, peygamber izne çıktı. Burada sadece ben varım!” sözü, onun cezaevindeki mutlak hakimiyetini gösteriyordu. İşkence seanslarına bizzat katılır, bazen saatlerce süren işkencelerde yorulduğunda diğer gardiyanlara devredip izlerdi.

Yıldıran’ın işkence repertuvarı genişti: Elektrik verme, Filistin askısı, fare hücresi, tazyikli su, cinsel işkence, dışkı yedirme... Fakat en çok, Türklük vurgusuna dayalı sistematik kimlik yıkımı ile anılırdı. Kürt mahkumları ***“Türküm, doğruyum, çalışkanım”*** demeye zorlar, Türkçe bilmeyenleri insanlık dışı cezalara çarptırırdı.

